

Kasvotusten

Mikaela Launis

Kuvataiteen perusopetuksen lopputyö, Sara Hildén -akatemia 2026

Ohjaajat: Riikka Ajanki ja Anni Toivonen

Minä kuvantekijänä

Moikka! Olen Mikaela ja olen opiskellut Sara Hildénin kuvataidekoulussa nyt 11 vuotta. Olen aktiivinen kuvataiteilija sekä vapaa-ajalla että koulussa. Kuvataidekoulun lisäksi käyn tällä hetkellä koulua Tammerkosken lukiossa kuvataide- ja designlinjalla.

Taiteilen paljon vapaa-ajallani. Tällä hetkellä nautin eniten maalaamisesta erilaisille erillisille pohjille, mutta työstän myös aina luonnospäiväkirjaa, jonne teen aukeamia sekatekniikoin. Pidän maalaamisesta vesiväreillä ja guasseilla sekä digitaalisesti. Vapaa-ajalla tykkään tehdä fanitaidetta, mutta silloin kun teen täysin omaa taidetta, liikun scifi-, fantasia- ja luontoaihepiirien parissa. Viime aikoina olen esimerkiksi maalailut paljon keijuja. Joskus teen myös tilaustöitä, kuten maalaan farkkuja. Muuten toteutan itseäni vaatteilla ja meikkaamalla.

Olen ollut kuvataidelinjalla lukion lisäksi yläasteen. Koulussa pyrin ottamaan kaiken irti tehtävännannoista sekä poistun usein mukavuusalueeltani ja koitan uusia tekniikoita ja aihepiirejä.

Taiteen tekemiseen minua inspiroi kuluttamani media. Erityisesti sosiaaliset mediat, kuten Instagram ja Pinterest, toimivat minulle luovuuden lähteinä: lempitaiteilijoideni Atey Ghailanin, Heikalan, Heyshiro Matsuokan, Emma Artlyn sekä Tina Yunin teokset herättävät minussa aina halun luoda jotain. Pidän siitä, miten nämä taiteilijat sisällyttävät kuvituksiinsa tarinoita. Haluaisin itsekin osata tämän taidon näiden taiteilijoiden tapaan.

Inspiraatiota saan myös katsomistani elokuvista, sarjoista sekä pelaamistani videopeleistä. Vuonna 2021 julkaistulla Netflix-sarjalla *Arcane* on muun muassa ollut minuun suuri vaikutus. Sarjassa minua vetää puoleensa miljöö ja hahmot sekä yleinen tunnelma.

Median lisäksi minua inspiroi lähipiirini, joka koostuu erilaisista taiteen tekijöistä. Kun näen ystävieni ja perheenjäsenteni luovaa työtä ja tuotoksia, saan motivaatiota tehdä itse ja ideoita töihini. Heidän kanssaan omia ideoita on myös hauskaa jatkojalostaa.

Käyn taidemuseoissa tai gallerioissa ainakin muutaman kerran vuodessa. Monena vuonna olemme perheeni kanssa käyneet Helsingissä Ateneumissa, Kiasmassa sekä Amos Rexissä. Olen matkustanut ja usein matkoilla tulee käytyä jossakin taidemuseossa. Mieleeni ovat erityisesti jääneet sellaiset jättimuseot kuin Van Gogh -museo Amsterdamissa Alankomaissa sekä Tate Britain -museo Lontoossa Englannissa. Tate Britainissa ihastuin etenkin J.M.W. Turnerin teoksiin, ja ne inspiroivat minua edelleen kovasti maalatessani.

Suhteeni taiteeseen

Viimeisten vuosien aikana taidemaailmaa on järjestyttännyt luova tekoäly, joka on saanut minutkin uudelleen miettimään taiteen määritelmää. Tällä hetkellä tykkään ajatella, että taide on ihmisen mielikuvituksen ja tunteiden ilmaisua ja että siinä pitää näkyä tekijän oma kädenjälki selvästi. Taiteessa viehättävänä pidän sitä, että jokainen voi tehdä taidetta omien mieltymyksiensä mukaan.

Pidän teoksista, joissa on rikkaat värit, tyyllitellyt muodot ja iso kontrasti elementtien välillä. Minusta on kiinnostavaa, miten taiteilijat käyttävät pinnan laatua ja struktuuria osana ilmaisua. Arvostan taiteilijoita, joilla on oma tyyli.

Itse en taiteilijana ole kovin innostunut ottamaan kantaa teoksissani. Pidän siitä, että teoksieni taustalla on jokin idea, aihe tai tarina, mutta en ikinä erityisesti ole yrittänyt vaikuttaa yhteiskunnallisesti niiden välityksellä. Usein töissäni kuitenkin näkyy arvomaailmani. Esimerkiksi luonto on lähellä sydäntäni ja töissäni esiintyy paljon eläimiä ja luonnonmaisemia. Vaikuttaminen aktiivisemmin voisi kyllä olla sellainen asia, jota voisin taiteessani tulevaisuudessa koittaa.

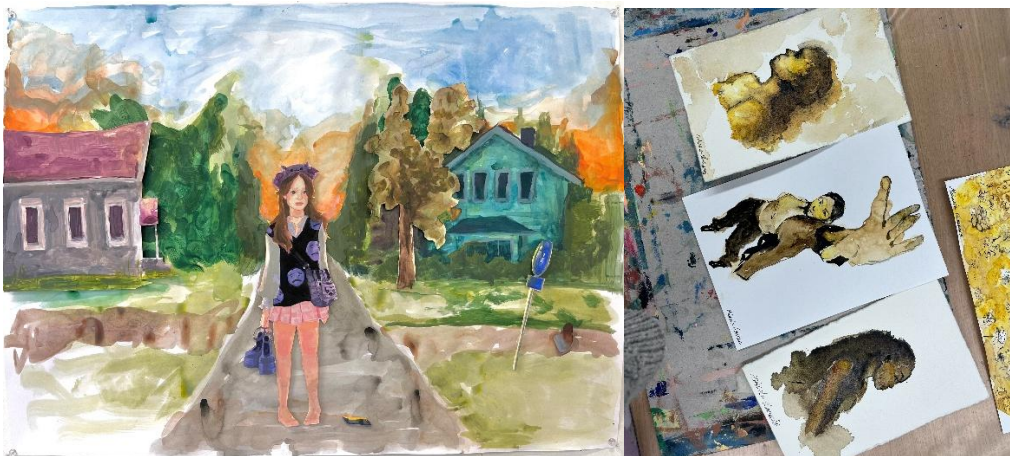

Syventävät opintoni

Syventävät opintoni ovat koostuneet kahdesta sarjakuvatyöpajasta sekä maalaustyöpajasta ja nykytaidetyöpajasta. Sarjakuvapajoissa tein kaksi lyhyttä sarjakuvaa ja minizinen eli yhdestä paperista taiteltavan sarjakuvalehden. Minizine, joka kertoi kahdeksassa kuvaruudussa siitä, miten kaverit ottavat salaa kuvia puhelimellani, on yksi mieleenpainuvimmista töistäni syventävien opintojen aikana.

Sarjakuvatyöpajoissa minut tutustutettiin eri sarjakuvataiteilijoiden teoksiin. Riina Tanskasen ja Emmi Niemisen teokset jäivät minulle näistä päällimmäisinä mieleen. Riina Tanskasen feministinen maailmankatsomus tukee omaa ajatusmaailmaani ja lisäksi pidän hänen värikkäistä kuvituksistaan. Emmi Nieminen myös käsittelee teoksissaan raskaita aiheita. Pidän paljon hänen piirustustyylistään.

Maalauspaajasta minulle jäi mieleen maalaaminen eri tekniikoilla ja väreillä, kuten kahvilla. Maalauspaajassa tekemäni maalaus, jossa seison autotiellä paljain jaloin, korkokengät käsissä, on jäänyt mieleeni. Tässä teoksessa, kuten aiemmin mainitsemassani minizinessäkin, on hieman humoristinen vivahde, josta pidän.

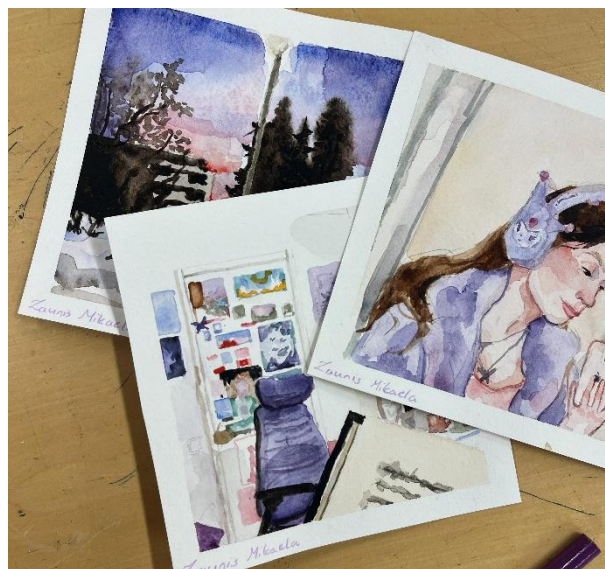

Kuva 1: maalauspaajassa tekemäni omakuva   Kuva 2: maalauspaajassa kahvilla maalatut hahmot

Kymppiluokan keväällä nykytaidetyöpajassa harjoittelimme muun muassa performanssitaidetta ja maalasimme muraalin Litukkaan. Performanssiharjoittelu oli vaikeaa, koska se poikkesi paljon kaikesta, mitä olen elämässäni tehnyt. Muraalin maalaamisessa mukavaa oli tehdä työtä ryhmässä.

Syventäviin opintoihin asetin itselleni tavoitteeksi kehittymisen sommittelussa sekä jo hallitsemistani tekniikoissa. Sommittelussa kehityin etenkin sarjakuvapajoissa, kun tein ruutusuunnitelmia. Lopputyössäni sommittelulla on keskeinen osa, sillä teoksessa on melko vähän visuaalisia elementtejä. Siinä on yksinkertainen sommitelma, joka tukee kokonaisuutta. Maalaustekniikoissa, kuten esimerkiksi märkää märälle -tekniikassa, olen puolestaan kehittynyt maalauspaikassa. Maalien kanssa leikkittely on kehittänyt taitojani maalaamisessa, mikä mielestäni näkyy lopputyössä.

Lopputyöni teemaa en ole käsitellyt syventävissä opinnoissani, mutta omakuvia olen tehnyt paljon. Huomasin lopputyötäni tehdessä, että aiempi kokemus omakuvien tekemisestä maalaustyöpajassa on tehnyt minulle omakuvien maalaamisesta luontevaa.

Lopputyöni

Lopputyöni käsittelee ihmisen monia puolia. Ihminen voi ulospäin käyttäytyä ystävällisesti ja olla mukava toisia kohtaan ollessaan toisten kanssa, mutta mielessään hän voi ajatella synkkiä ajatuksia myös muista ihmisistä. Toisaalta ihminen voi ajatella ja tarkoittaa hyvää, mutta tuoda esiin muille negatiivisen puolen itsestään. Ihmistä ei voi helposti tulkita ulkokuoren tai yhden hetken käyttäytymisen perusteella, sillä jokaisella on kätkeytyviä puolia. Kukaan ei ole vain ihana tai vain kamala. Monesta eri puolesta koostuva ihminen on kokonaisuus. Näin koen ainakin itseni ja osittain juuri siksi päätin tehdä omakuvan.

Teoksessani on vastakkainasettelu. Vasemmanpuolen sivuprofiililla on levollinen hymy kasvoillaan, samalla kun oikeanpuolen sivuprofiili huutaa häntä kohti. Nämä hahmot kuvaavat melko kärjistetysti sitä, miten ihminen käyttäytyy eri tilanteissa ja eri mielentiloissa. Halusin esittää erilaiset mielentilat myös värien avulla. Vihaisen hahmon tausta on lämpimämpi, kun taas tyynen hahmon tausta on kylmään taittava.

Teokseni on jaettu kolmeen osaan. Sivuprofiilien keskellä on kuu. Teoksessani sivuprofiilit ovat erilliset, vaikka ne ovatkin sama henkilö. Kuu puolestaan on yhdessä näkymässä. Se edustaa ihmistä kokonaisuudessaan. Kuulla on sen pimeä puoli ja valoisa puoli. Keskimäinen taulu on tehty monokromaattisesti antaakseen sivuprofiilien värikkäille tunteille tilaa.

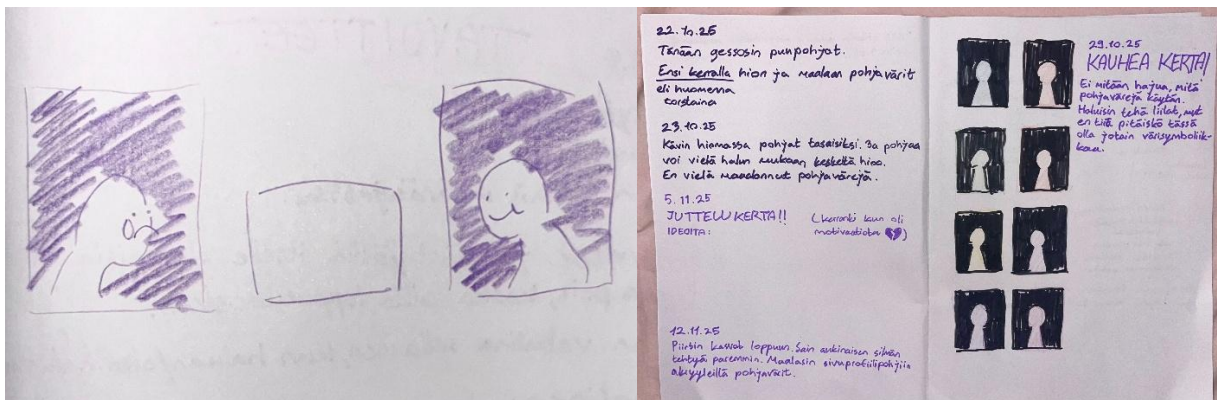
Lopputyöni on maalattu akryyleillä ja vesiliukoisilla öljyväreillä MDF-levylle. Valitsin pohjaksi MDF-levyn, koska sille on helppo ja mukava maalata, ja halusin teokseni pinnan olevan sileä. Akryylimaalaja aluksi vähän epäilin, koska pidän niiden täyteläisestä koostumuksesta, mutta en pidä siitä, kuinka nopeasti ne kuivuvat. Siispä kokeilin vesiliukoisia öljyvärejä ja lopulta päädyin maalaamaan molemmilla.

Tavoitteenani lopputyöprosessissa oli kehittyä ajanhallinnassa ja aikataulutamisessa. Halusin saada työn määräajassa valmiiksi ilman, että siitä joutuisi ajanpuutteen takia jättämään olennaisia osia pois. Osittain myös juuri ajankäytöllisistä syistä valitsin minulle entuudestaan tutun tekniikan ja aiheen.

Toisena tavoitteenani oli luoda hallittu kokonaisuus, jossa taulut toimivat sekä yhdessä että erillisinä teoksina. Sisällöllisesti halusin, että teokseni herättää ajatuksia ja antaa katsojalle mahdollisuuden luoda omia tulkintojaan.

työskentelyprosessini

Aloitin lopputyöni suunnittelun tekemällä erilaisia luonnoksia vihkoon. Minulle oli alusta asti selvää, että haluan tehdä yhden kokonaisuuden monelle eri pohjalle. Alun perin ajattelin, että voisin maalata kolme asetelmaa, mutta sitten totesin, että hahmojen maalaaminen on minulle luontevampaa. Muutaman luonnoksen jälkeen hahmottelin alla olevan piirroksen, josta lähdin jatkojalostamaan ideaa.

Kuva 1: luonnos lopputyöstä

Kuva 2: työpäiväkirja-aukeama

Ideoinnin välissä tein harjoitusmaalauksen vesiliukoisilla öljyväreillä. Harkitsin, maalaisinko teoksen kokonaan akryyleilla vai maalaisinko niillä vain pohjan ja taustan ja loput öljyväreillä. Öljyväreistä minulla oli suhteellisen vähän kokemusta, joten päätin testata, miltä niillä maalaaminen tuntuu. Öljyväreillä oli lopulta niin mukava työskennellä, että päädyin tekemään suurimman osan maalauksesta niillä.

Kuva 1: harjoitustyö

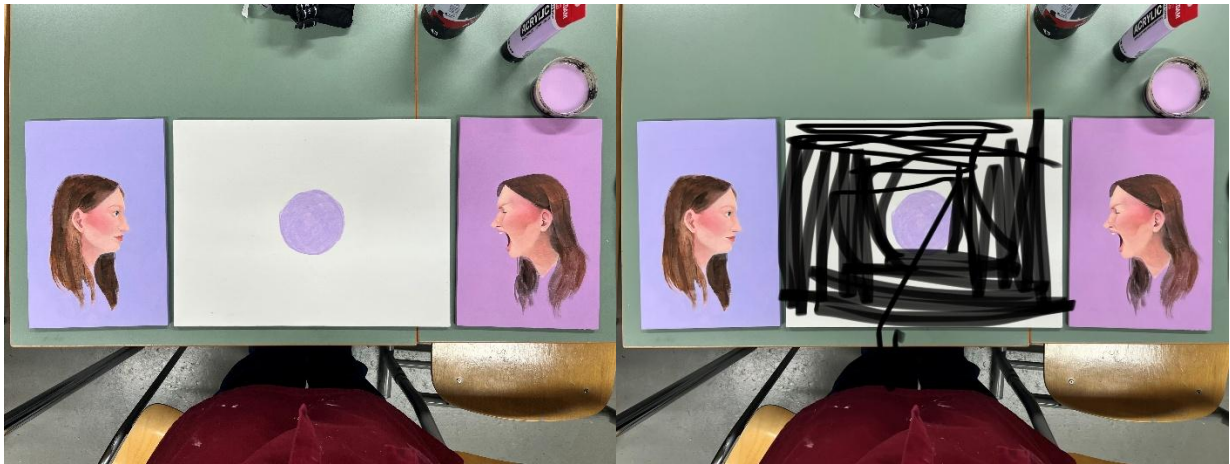

Kuva 2: pohjamaalattu lopputyö

Harjoituksen jälkeen pohjustin viralliset pohjani gessolla ja hioin ne hienolla hiomapaperilla saadakseni niihin mahdollisimman sileän pinnan, jolle olisi mukava maalata. Tämän jälkeen piirsin luonnokset sivuprofiileista ja maalasin tölle pohjavärit. Mallina sivuprofiileille käytin itsestäni ottamia kuvia. Haastavaa luonnostelussa ja myöhemmin maalaamisessa oli saada sivuprofiilit näyttämään minulta. Etenkin silmien muoto tuotti vaikeuksia.

Sivuprofiileja työstäessäni mietin kovasti, mitä kolmannelle pohjalle voisi tehdä. Alun perin ajattelin, että siihen voisi tehdä jonkin pirstautuvan esineen, jolloin se symboloisi kahden

puolen törmäystä. Toisaalta halusin, ettei keskimmäinen pohja vie sivuprofiileilta huomiota liikaa. Sen ja idean monimutkaisuuden takia luovutin ensimmäisen idean kanssa. Kuu-idea puolestaan ilmaantui, kun pohdiskelimme äitini kanssa kolmannen taulun kuvaa. Kuu elementtinä puhutteli minua heti.

Kolmannen pohjan kohdalla pohdin pitkään myös sitä, haluanko taustasta tumman vai vaalean. Päädyn tummaan, sillä vaalea olisi voinut saada teoksen näyttämään keskeneräiseltä. Tumma tausta sopii lisäksi paremmin teoksen sisällöllisen puolen kanssa ja tuo työhön tietynlaista syvyyttä.

Viimeisiä loppusilauksia, joita työhöni tein, olivat vasemmanpuoleisen sivuprofiilin silmän maalaaminen uudestaan ja kuun päällystäminen öljyllä. Tiesin työni olevan valmis, kun olin saanut kuun maalattua ja laitoin taulut vierekkäin. Ennen sitä olin vähän miettinyt, että pitäisikö kasvoihin vielä tehdä jotain. Nähdessäni kokonaisuuden annoin teokselle kuitenkin luvan olla valmis.

Itsearviointi

Lopputyön tekemisessä helpointa oli maalaaminen. Kun jonkinlainen idea oli kasassa, varsinaista työtä oli helppo alkaa tehdä. Toki osan aikaa tuntui siltä, ettei maalaaminenkaan oikein sujunut, mutta se kuuluu prosessiin. Tällöin piti työn vain antaa olla ja katsoa sitä uusien silmin seuraavalla kertaa.

Vaikeaa puolestaan oli idean keksiminen. Aloitin idean miettimisen jo kesällä ennen lopputyön aloittamista. Silloin sain jonkin näkemyksen siitä, mitä mahdollisesti haluaisin tehdä. Syksyllä idean jalostaminen tuntui kuitenkin erittäin hankalalta ja kulutin sekä kuvataidekoulussa että vapaa-ajalla aikaa idean miettimiseen. Onneksi jossain vaiheessa tajusin, että työtä kannattaa vain alkaa tekemään, vaikka suunnitelma olisikin vielä vähän auki.

Parasta koko prosessissa oli ehkä juuri se, että annoin työlle luvan muovautua samalla, kun tein sitä. Vaikkei idea ollutkaan täysin selvä pitkään aikaan, sain sen lopulta toimimaan mukavasti.

Olen tehnyt kuvataiteen päättötyön kerran aikaisemmin, kun valmistuin yläasteelta, ja tämä oli hyvin samanlainen kokemus. Päättötyön tekeminen on herättänyt monenlaisia tunteita. Toisaalta tekeminen on itsessään ollut melko helppoa ja lopulta palkitsevaa, mutta toisaalta aikataulussa pysyminen on stressannut ja ajatus kuvataidekoulun loppumisesta on haikea.

Jos nyt saisin tehdä päättötyön kokonaan uudelleen, valitsisin tehdä varmaan jotain aivan muuta kuin omakuvan. Lopputyöprosessin loppupuolella omien kasvojen katselu alkoi jo hieman nyppiä. Olen kuitenkin tyytyväinen lopputulokseen. Etenkin olen ylpeä siitä, että sain teoksen tehtyä aikataulussa. Sanoisin, että pääsin lopputyölleni asettamiini tavoitteisiin.

Päättötyöprosessin aikana opin, että joskus kannattaa mieluummin haukata pienempi pala kuin liian suuri pala. Jos suunnitelmana on tehdä iso ja monimutkainen teos rajatussa ajassa ja sitä haluaakin muokata matkan varrella, muokkaaminen voi olla vaikeaa. Vaikka teos olisikin visuaalisesti yksinkertaisempi, voi sen valmiiksi saaminen olla silti hyvin palkitsevaa.